

INVENTERING AV POLLINATÖRER

*Åtgärder för att gynna biologisk
mångfald, Gröna gården i Malmö*

Om dokumentet

Ecogain AB på uppdrag av Stena Fastigheter Malmö AB och den ideella föreningen Hållbar Utveckling Skåne.

Inventering av pollinatörer – Åtgärder för att gynna biologisk mångfald, Gröna gården i Malmö.

Inventeringen har genomförts i april, juni respektive augusti vårarna och somrarna 2021 och 2023.

Följande personer har medverkat i utredningen:

Kaj Svahn – Inventering, bedömningar och rapport. Landskapsvetare och senior konsult med mångårig erfarenhet av inventeringar och utredningsarbete inom ekologi samt expertis inom arter och artskydd.

Michael Tholin – Artbestämning av vissa svårbestämda gaddsteklar. Biolog med särskild expertis inom gaddsteklar.

Maria Åkesson – Intern kvalitetsgranskning. Miljövetare med inriktning naturvård, med god erfarenhet av att arbeta med naturbaserade lösningar och biologisk mångfald i urbana miljöer.

Kaj och Maria är verksamma vid Ecogain AB medan Michael har gått in som underkonsult för viss artbestämning.

Omslag: Ett tillfälligt infångat exemplar av vårpälsbi på den "Gröna gården" vid Lindängen.

Om projektet

Stena Fastigheter Malmö AB och den ideella föreningen Hållbar Utveckling Skåne tog under 2020 initiativ till ett projekt som syftade till att gynna biologisk mångfald i allmänhet och pollinerande insekter i synnerhet inom ett av Stena Fastigheter Malmös fastighetsinnehav i Malmö. Projektet kom att kallas "Gröna gården" och genomfördes genom att öka tillgången på både föda och livsmiljöer för pollinatörer inom en tidigare konventionellt skött inngård i stadsdelen Lindängen i Malmö. Under projektets gång har även olika sociala aktiviteter genomförts, bland annat genom att de som bor vid den aktuella innergården har bjudits in till att delta i byggande av bihotell samt i att öka tillgången på lämpliga substrat för pollinatörer genom att själva odla i odlingslådor på innergården. Projektet har delfinansierats genom LONA och tanken är att det ska utgöra ett pilotprojekt som, förutsatt att det ger positiva resultat, sedan ska spridas även till andra av Stena Fastigheter Malmös (och förhoppningsvis även andra aktörers) bostadsområden.

Ecogain har anlåtats för att inventera förekomsten av pollinatörer på den aktuella innergården i området Lindängen i Malmö före, såväl som efter, att åtgärderna genomförts. Uppdraget har begränsats till en översiktlig inventering som ska kunna identifiera de stora dragen i hur områdets täthet och artrikedom av pollinatörer har förändrats mellan de två jämförelseåren (2021 och 2023), snarare än en detaljerad studie av alla artgrupper med möjlighet till att dra säkra slutsatser utifrån statistiskt säkerställda resultat. Således begränsades inventeringen till att omfatta två av de viktigaste artgrupperna bland pollinatörer, nämligen bin (och vissa andra steklar) samt fjärilar. Inventeringen begränsades också till tre enstaka besök per inventeringsår. Detta skapar möjlighet till att ge en bild av de stora dragen, men inte att i detalj redogöra för populationsutvecklingen hos närlevande pollinatörer eftersom rådande väderlek och slump kan ha stor påverkan på ett enstaka inventeringsbesök. I förhandenvarande rapport redogörs för inventeringsmetodik, resultat och några reflektioner kring artförekomsterna och projektet. Ecogain har inte utvärderat andra delar av projektet, så som den sociala aspekten.

Syftet med inventeringen och med detta dokument är att de ska utgöra ett kunskapsunderlag i utvärderingen av projektet.

Inventeringsmetodik

Inventeringen har genomförts genom att den aktuella innergården i Lindängen har genomströvats under 2–3 timmar mitt på dagen eller på eftermiddagen, då aktiviteten av pollinatörer i regel är som bäst. Samtliga för tillfället blommande växter eller andra element som kan attrahera pollinatörer har genomsökts med större noggrannhet. Inventeraren har burit med sig en fjärilshåv. Med hjälp av håven har sådana arter av steklar och fjärilar som inte har kunnat artbestämmas direkt i flykten fångats in och därefter placerats i genomskinlig plastburk. Somliga exemplar har då artbestämts i burken, andra har fotograferats med macro-objektiv, medan ett fåtal särskilt svårbestämda exemplar har samlats in för att skickas till artbestämningsexpert för slutligt avgörande om arttillhörighet. Besöken har genomförts vid soligt väder med svag vind för att säkerställa gynnsamma förutsättningar för pollinatörer att vara ute och röra på sig.

Utöver besöken dagtid användes ljusfällor för att undersöka förekomsten av nattfjärilar i området. Tre fällor av modellen Heath trap, med en 6w ledlampa, användes vid samtliga besök. Fällorna sattes ut i samband med dagsbesöket och stod sedan ute i en natt, varvid de tömdes på morgonen dagen därpå. Fjärilarna fångades levande och släpptes ut igen efter räkning och artbestämning.

FIGUR 1 Ljusfälla utplacerad på den "Gröna gården". Fällan användes för att fånga in nattfjärilar vilka attraheras till en lampa och sedan faller ner i lådan. Där sätter de sig till vila på några äggkartonger och på morgonen kan fällas vittjas och fjärilarna släppas ut efter att de har räknats och artbestämts.

Totalt har tre besök gjorts 2021 och tre besök 2023, fördelade på ett besök vardera i april, juni och augusti vardera år för att täcka upp för säsongsvariationen. 2023 var den tidiga våren kall och sen, varför första besöket sköts upp till början av maj för att bäst motsvara förutsättningarna som rådde vid aprilbesöket 2021. Besöken gjordes således 20 april, 16 juni och 24 augusti 2021 respektive 3 maj, 19 juni och 21 augusti 2023.

Det undersökta området ur en pollinatör-inventerares perspektiv

Området som har inventerats utgörs av en på många sätt trevlig och konventionellt skött innergård, typisk för södra delen av Malmö med förhållandevis låga flervåningshus, välansad gräsmatta, nästan uteslutande exotisk växtlighet och litet utrymme för biologisk mångfald. Innergården omges av lägenheter samt en förskola, vilken också har sandlåda och vissa andra lekrområden på innergården. Centralt på innergården finns en gräsmatta som klipps regelbundet. I västra delen finns stenlagda ytor med grill, sittplatser och liknande.

FIGUR 2 Del av den undersökta innergården med välklippt gräsmatta, lekytor för barn samt visst inslag av träd och buskar.

Utmed gräsmattans kanter finns rabatter med diverse exotiska växter (exempelvis blomsterlupin, borstnejlika, hyacint, jättedaggkåpa, lavendel, murreva, penséer, pioner, påsklilja, pärlhyacint, rysk blåstjärna, silverarv, stor vintergröna, stor vårstjärna, taklök och tremastarblomma) samt häckar av uteslutande exotiska växter (exempelvis eldtorn, förädlade rosor, mahonia, paradibuske, rosentry, snöbär, spärroxbär och syrener). I gräsmattan finns enstaka fruktträd (äpple och körsbär), några vårtbjörkar samt några exotiska buskar/träd (hybridforsythia, häckkaragan, robinia och spireor).

Sammantaget är förutsättningarna för biologisk mångfald mycket små i området. Man kan rentav beskriva förutsättningarna som negativa eftersom flera av de ovan nämnda exotiska växterna är sådana som har en tendens att sprida sig ut i naturmiljöer och ta upp plats för den inhemska florán, medan de positiva inslagen för biologisk mångfald är få. De mest intressanta aspekterna för biologisk mångfald utgörs av sandlådan, vilken utgör en bra boplats för grävande steklar, samt de enstaka inslag av så kallade ogräs som självmant letat sig in i gräsmatta, rabatter och häckar

FIGUR 3 Exempel på en växt, vitklöver, som av många uppfattas som ett ogräsinslag i en gräsmatta, men som är uppskattad av många pollinatörer. Tack vare inslag av bland annat klövrar i en gräsmatta finner långtungade bin som exempelvis flera arter av humlor ändå lite föda i en i övrigt mycket fattig miljö.

(exempelvis bergbräsma, harklöver, hönsarv, jordklöver, jordrök, klibbkorsört, luktsviol, murgröneveronika, nagelört, ogräsmaskrosor, rev-/rotfibbla, rödklöver, rödplister, skogsalm, sparvnäva, svalört, svartkämpar, tusensköna och vitklöver).

Vissa av de exotiska växterna, exempelvis tidigblommande lökväxter så som pärlhyacint, stor vårstjärna och rysk blåstjärna, samt för all del även lavendel, kan i och för sig sägas utgöra goda födoresurser för pollinatörer, inte minst de tidiga lökarna som blommar före de flesta inhemska arterna. Det är dock mestadels generalister bland pollinatörerna (honungsbi och de allra vanligaste humlorna) som nyttjar dessa resurser, och dessa arter torde inte ha några stora problem med att klara sig i det moderna landskapet, till skillnad från många mer specialiserade arter som är beroende av specifika värdväxter. Generalisterna, det vill säga arter som kan äta lite av varje och inte är knutna till en specifik växt, är därför mindre relevanta att gynna.

FIGUR 4 Exempel på biologisk mångfald som fanns på den aktuella innergården redan före de åtgärder som genomfördes. Till vänster en fullt utvecklad apelnoppvecklare, till höger larver av apelspinnmal. Båda arterna är små fjärilar, vilka sannolikt inte är särskilt betydelsefulla som pollinatörer, men som alltså utgör en del av den biologiska mångfalden. Precis som deras namn antyder är de knutna till äppelträden på innergården.

Åtgärderna

Åtgärderna som genomfördes bestod i anläggandet av tre mindre ängsytor och plantering av solitära uppstammade hagtornsträd i anslutning till dessa i östra delen av innergården. En hörna i västra delen av innergården som tidigare utgjort gräsmatta och häck omvandlades även till en yta täckt av blommande örter och krus- samt vinbärsbuskar.

FIGUR 5 I östra delen av innergården anlades under 2021 tre separata ängsytor i hästskoform. I mitten planterades uppstammade hagtornsträd. På blottlagd jord såddes frön av inhemska ängs- samt åkergräsväxter in, samtliga med sitt ursprung i vildinsamlade frön från södra Sverige. (Foto taget 2021-04-20).

FIGUR 6 Vid sådd av ängsfröer tar det upp till 10 år innan man kan se resultatet fullt ut. Först då har alla arter hunnit skicka upp sina första skott samt har det gjorts en gallring bland växterna där de arter som inte trivs på den aktuella platsen faller bort medan de övriga frodas. Redan efter två år (2023) kan man dock se vilken skillnad i motståndskraft mot torka det finns mellan en äng och en gräsmatta på den "Gröna gården". I ängen finns inhemska växter som är anpassade efter svensk sommar och har lite djupare rotsystem för att stå emot torka, medan gräsmattefröblandningar i regel innehåller ej inhemska arter med grunda rotsystem som slås ut snabbt under en torr junimånad. Att ängsytan inte klipps förrän framåt sensommaren ger också möjlighet för örterna att blomma, vilket är en fröjd både för ögat och för alla pollinatörer. (Foto taget 2023-06-19).

FIGUR 7 I ett hörn i västra delen av innergården anlades under 2021 en stor rabatt med blommande örter och bärande buskar. I mitten anlades en bred gångstig som förenklar för människor att komma in i och avnjuta den blommande och surrande ytan. Många av växterna som har planterats förekommer i och för sig vilt i Sverige, men plantorna som har använts är förädlade i trädgårdshandeln och avviker mycket från de vilda varianterna av samma arter. Det finns därför en risk att plantorna inte fungerar lika väl som vilda varianter för att insekter ska kunna fullfölja hela livscykeln. Det råder dock ingen tvekan om att rabatten har kommit att bli mycket uppskattad av pollen- och nektarsökande pollinatörer, samt gissningsvis även av bärätande människor som bor i de omgivande husen.

FIGUR 8 I juni 2023 rådde en omfattande blomning i den anlagda ytan, där inte minst vinbärsbuskar, blåeld, timjan och blodnäva attraherade en avsevärt större mängd pollinatörer jämfört med vad den tidigvarande gräsmattan och häcken gjorde.

Senare under projektets gång har det även tillförts olika konstruktioner av bihotell på innergården, samt har ytor av blottad sand tillförts i ett annat hörn av innergården.

FIGUR 9 Under projektet har flera bihotell tillförts innergården. Konstruktionen är inte nödvändigtvis helt optimal för att gynna olika arter av bin, men det är alltså otroligt mycket värt för framtiden att barn som är boende på den aktuella gården genom projektet har fått upp ögonen för att bin och biologisk mångfald är en viktig del av livet som det är relevant att ge plats åt och att gynna genom olika åtgärder.

FIGUR 10 I östra delen av innergården har det även tillförts sandhögar som är ett viktigt substrat för grävande steklar, exempelvis många arter av solitära bin och getingar. I sanden har det även lagts bitar av trädstammar vilka är borrarade för att förbereda för inflyttande insekter - ett bihotell med en annan utformning än den konventionella helt enkelt.

Alla åtgärdsytor har även försetts med trevliga och informativa skyltar som mer eller mindre tydligt förklarar vilken åtgärd som har gjorts, varför den har gjorts och vad man hoppas på att uppnå med åtgärden.

FIGUR 11 En skylt som ger information om trubbhagtorn och väcker intresse.

FIGUR 12 Skyltarna informerar inte bara, utan väcker också nyfikenhet och intresse kring projektet och den biologiska mångfalden.

Inventeringsresultat

Inventeringsresultaten presenteras nedan i tabellform. Resultaten har reducerats ner till att redovisa vilka arter av gaddsteklar (Tabell 1) och fjärilar (Tabell 2) som har påträffats totalt under de olika åren i syfte att fokusera på de större mönstren. Hur många individer som påträffats av vardera art skiljer sig för de flesta arterna i så liten grad mellan de olika åren att slumpen sannolikt är den största förklaringen. Antalet individer redovisas därför inte. Dock kunde en tydlig ökning av de vanligaste arterna av gaddsteklar, (honungsbi, jordhumlor och glödsandbi) konstateras mellan de olika åren.

TABELL 1. ARTER AV GADDSTEKLAR SOM PÅTRÄFFADES UNDER INVENTERINGARNA PÅ DEN "GRÖNA GÅRDEN" 2021 RESPEKTIVE 2023. DE ARTER SOM ANGES MED VETENSKAPLIGA NAMN (*Cerceris arenaria*, *Cerceris rybyensis* och *Oxybelus uniglumis*) ÄR ROVSTEKLAR SOM SAKNAR SVENSKA NAMN.

Gaddsteklar 2021	Gaddsteklar 2023
-	Bivarg
-	<i>Cerceris arenaria</i>
-	<i>Cerceris rybyensis</i>
Glödsandbi	Glödsandbi
Gårdscitronbi	Gårdscitronbi
Honungsbi	Honungsbi
Ljus jordhumla	Ljus jordhumla
Lundsandbi	-
-	Lusernbi
-	Metallsmalbi
Mörk jordhumla	Mörk jordhumla
-	<i>Oxybelus uniglumis</i>
Punkt-smalbi	-
-	Spenslig murargeting
-	Småsandbi
Spets-sandbi	-
Stenhumla	Stenhumla
-	Större krukmargeting

Trädgårdssandbi	Trädgårdssandbi
Vårpårsbi	Vårpårsbi
-	Ängsbandbi
-	Ängsblodbi
Örtagårdsbi	Örtagårdsbi
12 arter	20 arter

TABELL 2. ARTER AV FJÄRILAR SOM PÅTRÄFFADES UNDER INVENTERINGARNA PÅ DEN "GRÖNA GÅRDEN" 2021 RESPEKTIVE 2023.

Fjärilar 2021	Fjärilar 2023
Apelknoppvecklare	Apelknoppvecklare
Apelspinnmal	-
Barkfärgat jordfly	Barkfärgat jordfly
-	Benfärgad lövmätare
Borstfly	Borstfly
Brungult gräsfly	Brungult gräsfly
C-tecknat jordfly	C-tecknat jordfly
-	Citrongul fältmätare
Dystergräsmott	Dystergräsmott
-	Frukträdslavmätare
Fältblomvecklare	-
Fältgräsmott	-
-	Getväpplingspalpmal
-	Gulbrunt lövfly
-	Gulfläckigt jordfly
-	Gråkantad sorgmal
-	Gräsgrön fältmätare
Gräsrotsfly	Gräsrotsfly
Gulstjärtad brunpraktmal	Gulstjärtad brunpraktmal
-	Halmgult gräsfly
-	Humlemott

Hundäxingsängsfly	-
Knägräsmott	Knägräsmott
Kålfly	-
-	Kålmal
-	Lerfärgad rotfjäril
Leverbrunt bandfly	
-	Ljusringat lövfly
-	Lövträdsknoppvecklare
-	Maskrosgrundvecklare
Obeliskjordfly	-
Prickig tigerspinnare	-
Puktörneblåvinge	-
-	Påfågelöga
Rovfjäril	Rovfjäril
-	Sexfläckig bastardsvärmare
Streckfly	Streckfly
Större bandfly	Större bandfly
Sädesbroddsfly	-
Tistelfjäril	-
-	Treprickigt buskfly
-	Trepunktsskräpmaal
-	Trådspinnarfly
Trädgårdsgräsmott	Trädgårdsgräsmott
-	Tvåfärgat ängsfly
-	Tvåsporrig malmätare
-	Vattenaloemott
-	Vinterbrokmaal
Vitpunktgräsfly	Vitpunktgräsfly
Åkerjordfly	Åkerjordfly
26 arter	39 arter

Växter

Vad avser växter så har följande arter konstaterats etablera sig på innergården under projektets gång, tack vare sådd av ängsfröer samt inplantering av diverse örter:

Backtimjan (förädlad variant), blodnäva (förädlad variant), blåeld, blåklint, cikoria, färgkulla, gullviva, klätt, kungsmynta (förädlad variant), käringtand, prästkrage, rödblåra, rödklint, trubbhagtorn (förädlad variant), vitblåra, vårbrodd, åkertistel och åkervädd.

Diskussion

Det är lockande att dra slutsatsen att åtgärderna har fått ett mycket stort och snabbt positivt genomslag eftersom båda artgrupperna synes ha ökat ordentligt i artdiversitet mellan de jämförda åren. Som tidigare har angivits så räcker dock inte resultaten till för att genomföra statistiskt säkerställda analyser kring hur populationer av olika arter har utvecklats eller för att dra säkra slutsatser kring hur många arter som har tillkommit i området tack vare åtgärderna. Detta har dels att göra med den ganska begränsade inventeringsinsatsen som har gjorts och dels med att eventuella förändringar på de omgivande fastigheterna kan ha stor betydelse för observationerna som har gjorts. Men det beror också på att det kommer att ta ytterligare några år innan alla positiva resultat av de genomförda åtgärderna har fått fullt genomslag. Det tar många år att etablera en äng och därefter tar det ytterligare många år innan alla arter som potentiellt sett skulle kunna leva i den ängen har lyckats hitta dit. Om man bara orkar med att fortsätta att genomföra åtgärderna kan man dock utgå ifrån att det bara blir bättre och bättre. Redan efter två år framträder för blotta ögat en mycket tydlig ökning både i det totala antalet individer av pollinatörer som besöker den "Gröna gården" och i antalet arter som går att hitta vid några korta besök i området. Ökningen i både individ- och artantal kommer med största sannolikhet att fortsätta i flera år till innan det stabiliserar sig på en tydligt högre nivå än den som rådde före 2021.

Påträffade arter

Några av de påträffade arterna förtjänar att belysas särskilt: Bivarg, spenslig krukmakargeting, större krukmakargeting, gråkantad sorgmal och

sexfläckig bastardsvärmare. Bivarg är en parasitstekel som parasiterar på honungsbin, vilka de fångar och gräver ner och använder som födokälla för sina larver. Bivarg är helt beroende av att det finns lättgrävd exponerad sand att gräva ner sina byten i. Fynden av arten gjordes vid förskolans sandlåda, men arten gynnas sannolikt även av de sandhögar som tillförts i östra delen av fastigheten. Förekomsten av arten på gården är något att vara stolt över och visar att en grundnivå av tillgänglighet för biologisk mångfald är uppnådd. Spenslig krukmakargeting är en relativt ovanlig art med en fragmenterad utbredning i södra Sverige. Den är upptagen som nära hotad på den svenska rödlistan. Observationen går inte att koppla direkt till de genomförda åtgärderna, men fyndet utgör alltså en mycket god anledning till att fortsätta med att gynna solitärt levande steklar på den aktuella innergården. Större krukmakargeting är en klimatinvandrare i Sverige och fyndet på den "Gröna gården" utgör faktiskt det första bekräftade fyndet av arten i Sverige. Fyndet går inte att koppla direkt till de genomförda åtgärderna, men bidrar ändå till att sätta den "Gröna gården" på kartan genom att ett förstafynd för landet alltid är spektakulärt och värt att uppmärksamma. Fjärilen gråkantad sorgmal är inte rödlistad, men har även den en begränsad och fragmenterad utbredning i södra Sverige. Den är strikt knuten till blåeld och det är högst sannolikt att arten aldrig hade anträffats på den "Gröna gården" om det inte vore för insådden av blåeld i västra delen av innergården. Sexfläckig bastardsvärmare

FIGUR 13 Larv av den rödlistade arten sexfläckig bastardsvärmare, födosökande på värdväxten käringtand på den "Gröna gården". (2023-06-16).

är en dagaktiv nattfjäril och en god pollinatör som man ofta anträffar som födosökande i blommande åkervädd, vilket numera finns på den "Gröna gården" tack vare insådden av ängsfröer. Dess värdväxt, det vill säga växten som larven lever av under uppväxten, är käringtand vilket också är en av de växter som numera växer på den "Gröna gården" tack vare insådden av ängsfröer. Under besöket den 19 juni 2023 påträffades en larv av den rödlistade och i Skåne relativt sparsamt förekommande arten sexfläckig bastardsvärmare i en av de små hästskoformade ängsytona på den "Gröna gården". Fyndet av denna larv utgör på många vis det ultimata beviset för att åtgärderna har haft önskad effekt och för att små åtgärder av detta slag faktiskt kan få direkt positiv betydelse för arter som befinner sig på gränsen till att betraktas som hotade av utdöende ur landet.

Är insekter farliga?

Mot bakgrund av att det bland gemene man ofta finns en oro för att förekomsten av diverse getingar och bin kan innebära en fara för de boende i ett område, inte minst för de förskolebarn som på daglig basis vistas i samma sandlåda som några av steklarna som nämnts ovan lever i, så ska det här framhållas att det helt saknas skäl för oro på den inventerade innergården. De incidenter som kan inträffa med getingar (så kallade jordgetingar) när en person går för nära ett bo i marken rör socialt levande getingar. De socialt levande arterna (vanlig geting, tyskgeting och några till) kan bygga bo i marken, och de kommer då att försvara boplatsen mot dem som de uppfattar som en potentiell inkräktare genom att attackera och sticka personen. Dessa arter av geting har dock inte alls påträffats under inventeringarna. I stället rör de fynd som har gjorts solitärt levande getingar och bin, där alltså en ensam hona gräver ner sin avkomma på en plats och hon har sedan ett heltidsarbete med att fylla på med mat i sitt lilla hål. De solitärt levande arterna har inget försvarsbeteende kring boet och attackerar aldrig en människa som närmar sig. Det finns således ingen anledning att oroa sig för att förekomsten av bin och getingar på den "Gröna gården" riskerar att leda till att personer blir stungna av insekter, även om man lyckas öka upp populationerna till en mycket större nivå än de nuvarande.

Reflektioner

Trots de genomförda åtgärderna så är det så att de allra vanligaste arterna med lägst krav på sin livsmiljö dominerar i området. Inte minst har frekvensen av tamdjuret honungsbi (den viktigaste konkurrenten till de ovanliga solitärt levande arterna av bin) ökat i området. Men detta är ett förväntat resultat. Vi befinner oss trots allt i en stadsmiljö och ju ovanligare en art är desto längre tid kommer det att ta för den att hitta till ett nytt habitat som har uppstått, särskilt om det nya habitatet ligger långt borta från den plats där arten förekommer i nuläget. Med detta sagt så har det trots allt redan dykt upp minst en rödlistad art (sexfläckig bastardsvärmarre) på inngården som definitivt inte fanns där innan åtgärderna genomfördes. Det är ett mycket tydligt positivt resultat som i sig är tillräckligt för att visa på att åtgärder av den här typen är bra och har potential att hjälpa arter som är missgynnade i det moderna landskapet. Faktum är att trots att de flesta naturmiljöerna kring Malmö stad redan har tagits i anspråk för bebyggelse, infrastruktur, giftbesprutad livsmedelsproduktion eller annan markanvändning som är destruktiv för den biologiska mångfalden så pågår det fortfarande en utarmning av de kvarvarande miljöerna. Främmande arter, som saknar relevanta följarter, sprider sig och tar över de små fläckar av naturmiljö som än så länge finns kvar. Mot bakgrund av detta så är varje enskild liten åtgärd i stadsmiljön lovvärd och den har hög potential för att bidra till bevarandet av utsatta arter som i nuläget har små chanser till långsiktig överlevnad i landskapet. Slutsatsen är därmed att initiativet "den Gröna gården" har varit framgångsrikt och förtjänar att spridas vidare till alla andra bostadsområden i staden.

Med det sagt så ska det ändå framhållas att det finns mycket kvar att göra. Nästa steg för den här berörda inngården vore att avlägsna exotiska växter från häckar och planteringar, i synnerhet sådana arter som har en dokumenterad förmåga att sprida sig ut i omgivande naturmiljöer. Dessa bör ersättas med inhemska arter av buskar och träd som har en lång rad följarter, till skillnad från de exotiska arterna. I ett första steg borde en sådan åtgärd genomföras inom ramen för detta pilotprojekt, och i ett andra steg borde det genomföras inom alla Stena Fastigheter Malmös fastighetsinnehav. På så vis kan man nå ännu längre i sin strävan att göra nytta för den biologiska mångfalden.

Rapporten är framtagen inom LONA-projektet Gröna Gården på Lindängen som Hållbar Utveckling Skåne och Stena Fastigheter drev under perioden 2020–2023.

